

ХРАМ „СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕННИЦИ“

ЕНОРИЙСКИ ЛИСТ

Брой 6 (411), година IX, 5 февруари 2012

16 Неделя след Въздвижение

www.svsedmochislenitsi.com

СМИРЕНИЕ И ПОКАЯНИЕ

„Фарисеят, като застана, молеше се в себе си тъй:
Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човеци, грабители,
неправедници, прелюбодейци, или като този митар.“ (Лука 18:11)

Т днешния неделен ден, с Божията помощ, започваме подготовката за Великия пост. В църковните богослужения вече се включват песнопения и четива от богослужебната книга наречена Постен Триод или Трипеснец, съставен от светите и богоносни отци, които вдъхновени от Светия Дух, оформили тази книга от красиви духовни песнопения. Първи положил началото на Трипеснеца великият химнограф св. Козма Маюмски (†743 г.), който в чест на Светата и Живоначална Троица написал канони от по три песни за Великата и Света Седмица на Христовите страдания, като е съчинил и кратък акростих съответно за всеки ден от тази Седмица. По негов образец и други свети отци, като св. Теодор Студит (†826 г.) и св. Йосиф Студит (†830 г.), написали трипесенни канони за останалите седмици на Св. Четиридесетница, които първо влезли в практиката на Студийския манастир. Освен това, те съставили и подредили песни, които заимствали и от други книги на отците. И тъй като според Триода, неделата е първи, както и последен или осми ден на седмицата, те предписали първата песен на канона да се пее във втория ден от седмицата, сиреч понеделник. Втората песен се пее в третия ден – т.е. вторник, третата – в сряда, четвъртата – в четвъртък, петата – в петък, а шестата и седмата – в събота. Останалите осма и девета песни се пеят всеки ден и така през цялата седмица се пеят по три песни на утринното богослужение, с изключение на съботата, когато песните са четири, и неделата, когато се пее цял канон (без втора песен). В

Триода има и служби, които съдържат канони не само от по три песни, но понеже повечето от тях са именно трипесенни, особено през Страстната седмица, затова книгата носи това наименование.

В Постният Триод са излети покаяните сълзи, въздишките и сърдечното съкрушение на вдъхновени от Светия Дух боголюбци и богопросветени песнотворци, които съставили тази богата съкровищница на вярата и покаянието, извор на благодатни сили за богоугоден живот и спасение. Според премъдрия замисъл на светите наши отци, Постният Триод накратко излага всички Божии благодеяния към нас от самото начало. Той ни напомня за нашето сътворяване от Бога, за изгонването ни от рая поради отхвърлянето на заповедта, дадена ни за познание и вкусването на забранената храна и че това изгонване стана чрез завистта на древния злодей – сатаната във вид на змия – врагът, който бе свален поради гордост. Напомня ни се как пребъдвахме далеч от райските блага, водени от дявола и как Синът и Словото Божие пострада по Своето милосърдие, слизайки от небесата и вселявайки се в Девата, за да стане Човек заради нас и да ни покаже чрез живота Си възходването към небето, преди всичко чрез смирението, и после чрез поста и отхвърлянето на злите помисли и чрез всички Свои дела, как Той пострада, възкръсна и пак възлезе на небето и изпрати Светия Дух на Своите ученици и апостоли, и как всички те Го проповядваха като Син Божи и съвършен Бог. Напомня ни се също, че на божествените апостоли съдейства благодатта на Светия Дух, чрез ко-

В

ди всичко чрез смирението, и после чрез поста и отхвърлянето на злите помисли и чрез всички Свои дела, как Той пострада, възкръсна и пак възлезе на небето и изпрати Светия Дух на Своите ученици и апостоли, и как всички те Го проповядваха като Син Божи и съвършен Бог. Напомня ни се също, че на божествените апостоли съдейства благодатта на Светия Дух, чрез ко-

ято от краищата на вселената са събрани всички светии, за да изпълнят горния свят, което е и замисълът на Твореца от самото начало.

Великият пост или Св. Четиридесетница се предхожда от три подготвителни седмици – на Митаря и фарисея, на Блудния син и на Страшния съд. Те са положени от светите Отци като подготвителни уроци за подбуждане към духовното усилие на поста и за отстраняване на нашите порочни навици.

В първата подготвителна неделя, която празнуваме днес, св. отци на Църквата ни предлагат за поука притчата за митаря и фарисея и наричат следващата седмица предварителна или встъпителна. Защото тези, които желаят да встъпят в телесна битка на бойното поле, първо получават от своите ръководители време преди битката, за да почистят и подготвят оръжието си, да устроят добре останалите си дела и така, отстранявайки от пътя си всички пречки, с усърдие да се устремят към подвига. Често преди битка те си разказват истории и притчи, за да подтикнат душите си към ревност, отблъсквайки леността, страха, униинето и всяко друго неподходящо чувство. Така и божествените отци предизвестяват за приближавания пост като оръжие срещу демонските пълчища, за да очистим душите си от всяка страст и от отровата на злите дела, натрупана от дълго време. И тъй, нямайки още тези блага, нека ние се потрудим да ги придобием и въоръжавайки се както е потребно, да са подготвим за подвига на поста.

Първо оръжие сред добродетелите са покаянието и смирението, а пречка пред придобиването на великото смирение са гордостта и високомерието. Затова отците първо ни излагат настоящата достоверна притча от Евангелието, като ни поучават да отбягваме фарисейската гордост и надменност и да развием у себе си про-

тивоположните им добродетели, които притежаваше митарят – смирението и покаянието. Защото първата и най-голяма страст е гордостта и самопревъзнасянето, тъй като чрез нея сатаната падна от небето преди още да ги има звездите и бе хвърлен в тъмнината. Затова и нашият родоначалник Адам, вкусвайки от храната, бе изгонен от рая. Чрез този пример св. Отци ни учат да не се гордеем със своите достижения и да не се превъзнасяме над ближния, а да бъдем винаги смирени, защото Господ се противи на горделиви, а на смирени дава благодат. По-добре е съгрешаващият да се покае, отколкото добродетелният да се възгордява. Христос каза: "Митарят отиде у дома си оправдан повече, отколкото фарисея." Тази притча разкрива, че никой не трябва да се възгордява, дори и да върши праведни дела, но следва да бъде винаги смирен и от сърце да се моли на Бога, защото макар и да пада в най-големи грехове, спасението му не е далеч.

Нека с радост и благодарност приемем първото оръжие, което ни предлага днес Църквата за борба срещу демонските сили – оръжието на смирението. Започнем ли да се смиряваме, ще станем подражатели на Спасителя, Който понизи Себе Си, като прие образ на раб, смири Себе Си, бидейки послушен дори до смърт, и то смърт кръстна (Филип. 2:7-8). Най-големият горделивец пък е сатаната, следователно, който се смирява, подражава на Господа и се богоуподобява, а който се гордее, заприличва на демоните и се бесоуподобява. Нека изберем Христос и да прогоним падналия Луцифер! Нека ходим по-често на църква, да се молим с митарската молитва - „Боже, бъди милостив към мене грешника!“ (Лука 18:13). Нека се стараем никога да не осъждаме освен себе си и тогава Бог няма да ни осъди, а ще ни оживотвори во - веки на Страшния Си съд! Амин!

СВЕТИ ХАРАЛАМПИЙ ЧУДОТВОРЕЦ

“С благодатта на свещенството си добродействал славни Харалампие, и сияйно си украсил Църквата с божественото страдание, което възрадван доблестно си приел за Христос”. (из кондака)

10 февруари

Христовата Църква в историческото си развитие, е поредица от дела за тържество на истината, проповядвана и изповядвана от последователите на Христа. Житийната история свидетелствува, колко силна, дейна и пламенна е била вярата на мъчениците за Христа, които били готови всякакви страдания да понесат, дори и живота си да пожертват само и само да опазят вярата си в Христа Спасителя.

Един от тия хиляди изповедници и мъченици е св. свещеномъченик Харалампий, епископ на Христовата Църква в гр. Магнезия - Мала Азия.

Светият епископ живял през втория век и загинал мъченически в началото на третия век при царуването на езическия император Септимий Север, който бил жесток гонител на християните.

Страшна била съдбата на христовите последователи по това време. Тъмниците били препълнени с тях.

Горите и планините гъмжали от бежанци. Ежедневно мнозина невинно били осъждани на смърт.

Свети Харалампий бил горещ и безстрашен защитник и крепител на своето паство. С архипастирска ревност той предпазвал вярващите от езическите заблуди и идолослужения и полагал усилия и непосветените да узнаят истината за Христа разпнатия.

Тази дейност на светеца достигнала до ушите на управителя на областта и той го повикал на съд. Отначало с благ глас той се стараел да го убеди да пренесе жертва на боговете и да се откаже от досегашната си дейност, като наблягал на преклонната възраст в която бил навлязъл вече светеца.

Свети Харалампий, обаче отговорил: “Намирам се в края на своя живот, и неща да се откажа от небесните блага, които са ми обещани и на които се надявам”.

Като се убедил, че по тоя начин няма да постигне целта си, управителят заповядал да предадат светия ста-

рец на мъчения. Двама джелати започнали усърдно да стържат изнуреното тяло на страдалеца с железни куки докато кожата не започнали да се свлича на парчета. Предполага се, че болката била непосилна. Мъченикът, обаче, намерил сили и рекъл: "Благодаря за дето остъргахте старото ми тяло, за да обновите душата ми, която желае да се облече в нов вечен живот".

Достойното държание на светителя правило силно впечатление на присъстващите на неговото мъчение. "Дали не е Христос, се питали те, защото, въпреки че дерат тялото му, то се указва по твърдо от желязото и остава без вреда". Мнозина, като не намирали друг отговор на чудните и необикновени неща, които ставали, освен това да е чрез силата на Харалампиевия Бог, повярвали в Христа Иисуса и станали свидетели и изповедници на тая вяра.

Славата на св.Харалампий бързо се разнесла надалеч. Божията благодат изобилно се изляла над него, и той получил сила да лекува болни и страдащи. Хиляди пребягвали към него за изцеление. Като ги напътствал в истините на вярата в Христа, св.страдалец лекувал болните им души и тела. Кумирите на старата езическа вяра падали един след друг, числото на вярващите се увеличавало, и Христовото име почнало да се споменава с благоговение навсякъде.

Когато император Септимий Север се научил за ставащото, заповядал да доведат при него св. Харалампий. По пътя светеца отново бил подложен на различни изтезания и накрая си изправил пред главния си съдник. Императорът го запитал: "Щом си живял толкова дълго, как не си проумял истината за нашите безсмъртни богове"?

На това св. Харалампий отговорил: "Оцарю, мно-

го години живях и много разум придобих, и затова познах Христа за истинския Бог в Когото е всичката ми вяра и надежда".

Императорът оценявайки обстановката и виждайки опасност за държавния строй и порядките в обществото на които се крепила неговата власт, отсъдил -мъченикът да бъде посечен с меч.

Воден към лобното място св.Харалампий отправял гореща молитва към Бога: "Господи да се свети Твоето име! Спаси света от глад и мор. Дай телесно здраве и душевно спасение. Подари изобилие от земни плодове, за да се наситят и наслаждават всички и да Те почитат като подател на всички блага".

След като направил молитвата си св.старец кротко предал Богу духа си преди палача да изпълни присъдата. Това станало в 202 год. сл. Христа. От тогава и до ден днешен заради живота и мъченията, които светецът понесъл в име Христово, Бог го удостоил да се проявява като лечител и утешител на всички отрудени и обременени, които отправят молитви към него.

Мощите на св.Харалампий

остават нетленни.

В нашия храм "Св.Седмочисленици" имаме щастие и благодатта да съхраняваме част от тези мощи - малкия пръст от дясната ръка. Тези мощи са изложени за поклонение и вярващите пред тях отправят молитви към светеца, който се изявява, като бърз помощник и покровител на ония които тачат светлата му памет.

От много години по благочестива традиция освен освещаването на мед на днешния ден в нашия храм извършваме и целия молебен параклис на свещеномъченика пред светите му мощи.

Свети свещеномъчениче Харалампие, моли Бога за нас. Амин.

МОЛИТВА КЪМ СВЕТИ ХАРАЛАМПИЙ

Всесилни и велики свещеномъчениче Харалампие, Христов войно, доблестни и непобедим Божий угодниче, и бърз помощниче във всички скърби, помогни на нас грешните и недостойни твои раби, които живеем в този век и моли Господа Бога да ни опрости всички грехове, които сме направили през целия си живот още от младини с думи, с дело, с мисли и всичките си чувства. Особено в предсмъртния ни час ни помогни на нас окаяните и помоли Господа Бога, създателя на всички твари, да ни освободи от вечните мъки. Запази всички християни които тачат твоята светла памет. Със светите си молитви огради и запази православния Български народ от междусобици, от земетръс, от наводнения, от войни, от огън и меч, от глад и неволи, и всяка на-

паст, понеже сам през живота си се молил и си казал: Господи, моля Те, ако Ти е угодно, дай слава на Твоето име, та където бъдат положени моите мощи и където се почита моя спомен, там на това място да няма глад, мор и лошо време, което унищожава плодовете земни, но всякога по тия места да владее мир, телесно здраве и душевно спасение. Сега, прочее, като имаш особено дръзновение пред Бога и постоянно предстоиш пред Божия престол, моли се за нас твоите непотребни раби, които живеем в греховна тъмнина и ни избави от Божия гняв и от вечното наказание. Защото само с твоего ходатайство и силна помощ можем да се надяваме, че Христос Бог по Своята милост ще ни даде тих и безгрешен живот в този век, а в бъдещия ще ни постави от дясната страна с всички светии. Амин!

СВЕТИ ГЕОРГИ СОФИЙСКИ НОВИ

“С много изкусно търпение, блажени мъчениче Георгие, си претърпял огнена смърт и след твоята кончина си приел нетленен венец от Христа заедно с мъченическите ликове.” (тропар)

11 февруари

Свети мъченик Георги Софийски Нови е роден в град Кратово в Македония. Родителите му Димитър и Сара били българи, благочестиви християни. След като придобил добро за времето образование, Георги усвоил и златарския занаят.

Когато починали родителите му, младия мъж се преселил в София. Тук той започнал да се изявява, като начетен и добър майстор и понеже бил с впечатляваща външност, турците веднага го забелязали и започнали да обмислят как да го помохамеданчат. Те изпратили при него доверено лице, което да му изтъкне предимствата на тяхната вяра за да го склони да стане мюсюлманин. Георги със своите умни въпроси и отговори заставил своя посетител да млъкне засрамен. Тогава пратеникът се върнал при своите и казал, че този човек е опасен за мохамеданството и насила трябва да бъде потурчен.

И ето, кадията повикал Георги уж за да му даде поръчка. Като го видял той бил поразен от неговата изключителна красота и веднага започнал да го убеждава да приеме мохамеданството, като му изтъквал редица предимства и ползи които ще има. И пред кадията младия Георги добре съумял да защити своята вяра, като единствено истинската и Богоугодна изповед. Присъстващите турци силно се озлобили и отвели Георги в затвора. Свещеникът, в чийто дом св.Георги пребивавал и при когото се изповядвал, успял да се добере до него, за да му вдъхне твърдост в изповеданието.

Когато повторно бил повикан пред съда, мъченикът така убедително защитил своята вяра, че кадията не го намерил за виновен в нищо, обаче

не бил в състояние да го защити пред своите разярени едновърци, поради което го предоставил в ръцете им. Тогава те повели Георги към градския площад, където запалели голям огън, в който хвърлили мъченика с вързани ръце. Когато връзките изгорели и ръцете се освободили, Георги започнал да се кръсти и да се моли, като накрая казал:

“Господи Иисусе Христе, в Твоите ръце предавам духа си”! Тогава един от близко стоящите турци го ударил с една пламтяща главня и той паднал мъртъв в кладата. Това станало на 11 февруари 1515 година.

Колкото и да се стараели мъчителите напълно да изгорят тялото, това не им се отдало - дървата изгаряли, а тялото оставало. През нощта някои християни взели останките и ги отнесли в църквата “Св. Марина”, където благоговейно ги погребали. Служба на светеца била съставена още в древно време, а житието му било написано от поп Пею, в къщата на когото младия Георги пребивавал. Името на автора е запазено в акростиха на канона. По свидетелството на Матей Граматик, по някое време мощите на св.Георги били поставени в някоя от софийските църкви / може би “Св.Марина/ за поклонение. Сега не се знае, къде се намират те.

Една част от тях се съхраняват в Драгалевския манастир “Св.Богородица”.

Свети мъченик Георги Софийски Нови е един от плеядата мъченици свързани с нашия град, които до смърт са пострадали за вярата си в Христа. Софийнци особено са длъжни да тачат паметта им, защото те са наши ходатаи пред Бога и застъпници на града.

Този брой е изготвен от свещеник Станко Дидов

